

Oprijeta razdelitev prepozna pet nadkraljestev organizmov (Monera, Protista, Plantae, Fungi in Animalia). Whittckerjeva delitev je zasnovana glede na gradbeni tip (prokarioti, enocelični in večcelični evkarioti) in glede na način prehranjevanja. Čeprav ima ta klasifikacija nekatere prednosti pred tradicionalno, je uvrščanje v posamezne skupine zelo težavno.

V učbeniku so opisani prokarioti (Monera), evkarioti (Protista: Protophyta in Protozoa) in večcelične živali vse do vretenčarjev. Poleg naštetih sta avtorja podala tudi opise problematičnih skupin: Acritarcha, Chitinozoa in Petalonamae. V tem delu učbenika, kateremu je odmerjen večji del knjige, so predložene posamezne taksonomske enote, in sicer njihova zgradba, najpomembnejše prepoznavne značilnosti in ekologija. Pri večceličnih organizmih so zbrani podatki o najpogostejših in najznačilnejših rodovih. Za sistematskim delom podajata avtorja še šest različnih tipov sledov organizmov. Zgoščeno besedilo odlično dopolnjuje 281 skic in 10 tabel. Večina ilustracij je povzeta po drugih virih. Delo končuje obsežni stvarni register.

Namen knjige ni prikazati najnovejša odkritja in teorije iz tega področja, marveč podati zanesljivo osnovo in navodila za nadaljnje izobraževanje. Ker sta oba avtorja knjige profesorja na univerzi v Hamburgu, sta tematiko podala v kratkem in zgoščenem besedilu, ki je primerno za predavanja. Priročnik je zasnovan tako, da daje osnovo iz ustreznih predavanj na II. stopnji in je uporaben tudi za študente samouke. Tistim, ki si želijo poglobiti študij iz taksonomije, pa bo služil kot izhodišče.

Tea Kolar-Jurkovšek

Hansgeorg Pape: **Leitfaden zur Gesteinsbestimmung**. 5. nespremenjena izdaja, 1988, 152 str., 65 slik, 9 tabel, 12 × 19 cm, broširano, DM 16,80, Ferdinand Enke Verlag Stuttgart ISBN 3 432 843453

Navodila za določanje kamenin so nastala v okviru vaj za študente geologije, mineralogije, geografije in gradbeništva. Namenjena so uporabi med študijem pa tudi strokovnjakom v poklicih. Prav tako jo lahko uporabljajo ljubitelji narave, ki bi radi določili najdeno kamenino in zvedeli tudi nekaj o njeni geološki zgodovini.

Knjiga je razdeljena v štiri dele. **Prvi del** je najobsežnejši (91 strani). Avtor pregledno podaja o literaturi zbrano sistematiko kamenin, ki je osnova ključa za njihovo določanje. Opisuje nastanek oziroma izvor posameznih glavnih skupin kamenin: magmatskih, sedimentnih in metamorfnih. Dotakne se mineralnih struktur glavnih kameninotvornih mineralov. Preprosto razloži nekaj zanimivih osnovnih geokemičnih procesov, ki potekajo v kameninah, zlasti sedimentih.

Posamezne skupine kamenin loči na podlagi njihove mineralne sestave (modalne sestave). V večini primerov lahko opišemo kamenine na podlagi štirih glavnih mineralnih sestavin. Zato so lahko posamezne skupine kamenin predstavljene v enakostraničnem tetraedru, čigar oglišča ustrezajo 100 % vsebnosti označene komponente. Možno je pregledno predstaviti sestavo posameznih različkov določene skupine kamenin, npr. granitne družine. Lahko tudi neposredno primerjamo mineralno sestavo globočnine s sestavo ustrezne sorodne predornine glede na lego v tetraedru, npr. granit/riolit.

Drugi del knjige obsega določitev nekaterih bistvenih kameninotvornih mineralov. Podan je tabelarno na dveh straneh.

Namen knjižice je zaobsežen v **tretjem delu**. Predstavlja ga obsežna tabela na 24 straneh, po kateri lahko določimo najpomembnejše kamenine po močno razčlenje-

nem ključu. Temu ključu sledi potek raziskave, ki določa način in zaporedje opazovanja na vzorcih. Zato lahko hitro in z gotovostjo poiščemo ime kamenine ali pa vsaj kameninske skupine. Na tabelo so vezani tudi podatki o pomembnih lastnostih, ki izvirajo iz načina nastanka določene kamenine.

Zadnji, **četrty del** knjižice predstavljajo na 24 straneh slike kamenin, kot jih vidimo pri povečavi z lupo. Enako sliko kamenin lahko izluščimo iz besedila ključa, ki služi za določanje kamenin. Za boljšo preglednost in možnost hitreje najti iskano snov bi morali biti naslovi poglavij in podpoglavij bolj poudarjeni.

Knjižico priporočamo!

Ana Hinterlechner-Ravnik